

P7_TA(2011)0340

Padėtis Kongo Demokratinėje Respublikoje, masiniai prievartavimai Pietų Kivu provincijoje

2011 m. liepos 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje ir masinių prievartavimų Pietų Kivu provincijoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Kongo Demokratinės Respublikos (KDR),
 - atsižvelgdamas į 2000 m. pasirašytą Kotonu partnerystės susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos gaires dėl smurto prieš moteris ir kovos su visų formų moterų diskriminacija,
 - atsižvelgdamas į 1998 m. priimtą Romos statutą, pagal kurį įsteigiamas Tarptautinis baudžiamasis teismas, ir ypač į jo 7 ir 8 straipsnius, kuriuose išžaginimas, seksualinė vergovė, vertimas užsiimti prostitucija, priverstinis apvaisinimas, priverstinė sterilizacija ar bet kokių kitų formų seksualinė prievarta apibrėžiami kaip nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai ir prilyginami kankinimams bei sunkiems karo nusikaltimams, nesvarbu ar šie veiksmai vykdyti sistemingai, ar nesistemingai tarptautinių arba vidaus konfliktų metu,
 - atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 1325 (2000) ir Nr. 1820 (2008) dėl moterų, taikos ir saugumo ir į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1888 (2009) dėl seksualinio smurto prieš moteris ir vaikus ginkluoto konflikto metu,
 - atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1925 (2010), kurioje nurodyti Jungtinių Tautų misijos Kongo Demokratinėje Respublikoje (MONUSCO) įgaliojimai,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 28 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1991 dėl JT misijos KDR (MONUSCO) įgaliojimų pratęsimo,
 - atsižvelgdamas į už kovą su seksualiniu smurtu ginkluotų konfliktų metu atsakingos specialiosios atstovės Margot Wallström 2011 m. birželio 23 d. pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 28 ir 29 d. Jaundėje (Kamerūne) vykusio ES ir AKR jungtinės parlamentinės asamblėjos 6-ojo regioninio susitikimo galutinį komunikatą,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. KDR parlamento priimtą įstatymą dėl seksualinio smurto, kuriuo siekiama paspartinti baudžiamųjų žaginimo bylų nagrinėjimą ir pradėti taikyti griežtesnes bausmes,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi 2011 m. birželio 10-12 d. Nakielės ir Abalos kaimuose, Pietų Kivu provincijoje, prievartavimo ir fizinio smurto aukomis tapo 170 asmenų; kadangi tos pačios už tai atsakingos ginkluotos grupuotės nariai prieš tai dalyvavo masiniuose prievartavimuose,

areštuose ir plėšimuose, vykdytuose toje pačioje vietovėje 2011 m. sausio mėn.,

- B. kadangi padėtis Pietų Kivu išlieka ypač nesaugi ir nestabili ir dėl neramumų rytų KDR masiškai padažnėjo žmogaus teisių pažeidimų ir karo nusikaltimų, įskaitant seksualinį smurtą prieš moteris, masinius prievartavimus ir kitus kankinimo veiksmus, civilių žudynes ir plačiai paplitusį vaikų kareivių ėmimą, kuriuos vykdė ginkluotos sukilėlių grupuotės, taip pat vyriausybės armija ir policijos pajėgos,
- C. kadangi prievartavimas, kovotojų naudojamas kaip karo ginklas siekiant įbauginti, nubausti ir kontroliuoti aukas, tapo siaubingai dažnas rytų KDR pradėjus karines operacijas 2009 m.; kadangi ypatingas žiaurumas su moterimis, t.y. prievartavimas, grupinis prievartavimas, seksualinė vergovė, žudymas, turi labai didelių pasekmių, t.y. fiziškai ir psichologiškai sunaikina moterį,
- D. kadangi 2011 m. birželio 29 d. JT Saugumo Taryba nusprendė pratęsti JT misijos KDR (MONUSCO) įgaliojimus kitiems metams ir kadangi ši misija turi įgaliojimą, kuris jai leidžia panaudoti visas būtinas priemones, kurių reikia civiliams apginti nuo tarptautinės teisės ir žmogaus teisių pažeidimų,
- E. kadangi prievartavimo aukos susiduria su infrastruktūros trūkumu ir negali pasinaudoti tinkama medicinine pagalba ar priežiūra; kadangi moterys tyčia puolamos viešai, o dėl to jos dažnai netenka savo padėties visuomenėje ir gebėjimo pasirūpinti savo vaikais, ir kadangi yra didelis pavojus būti užkrėstai ŽIV virusu; kadangi vienintelę skubią medicininę pagalbą teikia nemažas skaičius vietovėje dirbančių NVO, kurioms daugiau nebeužtikrinamas koordinavimas ir galimybė pasiekti aukas,
- F. kadangi KDR negebėjimas patraukti atsakomybėn jos pačios armijos narių ir ginkluotų grupuočių už veiksmus, laikomus nusikaltimais pagal tarptautinę teisę, paskatino nebaudžiamumo tradicijas; kadangi Kongo armija neturi pakankamų žmogiškųjų, techninių ar finansinių išteklių, kad galėtų vykdyti savo pareigas KDR rytinėse provincijose ir užtikrinti gyventojų apsaugą,
- G. kadangi 2006 m. KDR parlamento priimtas įstatymas dėl seksualinės prievartos labai menkai įgyvendinamas,
- H. kadangi žiniasklaida atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant, kad būtų išlaikomos pastangos, ir informuojant visuomenę,
 1. griežtai smerkia masinius prievartavimus, seksualinio smurto veiksmus ir kitus žmogaus teisių pažeidimus, įvykdytus 2011 m. birželio 10-12 d. Pietų Kivu regione; išgyvena kančią ir skausmą kartu su visomis seksualinio smurto veiksmų aukomis, visų pirma masinių prievartavimų, kurie pastaruosius ketverius metus nuolat vykdomi KDR rytinėje dalyje;
 2. ragina KDR vyriausybę laikyti kovą su masiniu prievartavimu ir seksualiniu smurtu prieš moteris nacionaliniu prioritetu;
 3. palankiai vertina JT sprendimą atlikti šių įvykių tyrimą; ragina atlikti betarpiškus, nepriklausomus ir nešališkus šių nusikaltimų tyrimus pagal tarptautinius standartus; apgailėstauja, kad karo nusikaltėliai vis dar užima aukštus vadovaujančius postus; ragina imtis veiksmingų ir skubių priemonių siekiant užtikrinti aukų ir liudininkų apsaugą tyrimų

metu ir po jų;

4. ragina Komisiją ir Kongo Demokratinę Respubliką persvarstyti KDR taikomos strategijos dokumentą ir 10-ojo Europos vystymosi fondo nacionalinę orientacinę programą (2008-2013 m.), siekiant išskelti masinių prievartavimų ir seksualinės prievartos prieš moteris klausimą kaip nacionalinį prioritetą, kad būtų kovojama su nebaudžiamumu;
5. yra susirūpinęs dėl pavojaus, kad seksualinio smurto veiksmai taps įprastiniai; pabrėžia, kad KDR vyriausybės pareiga užtikrinti saugumą valstybės teritorijoje ir apginti civilius; primena prezidentui J. Kabilai, kad jis asmeniškai įsipareigojo vykdyti visiškos seksualinio smurto netolerancijos politiką ir persekioti šalyje įvykdytų karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmogiškumui vykdytojus bei bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu ir regiono šalimis;
6. sveikina veiksmus, kurių imasi NVO, suteikdamos pagalbą prievartavimų ir karo nusikaltimų aukoms, visų pirma kai kurių ligoninių, pavyzdžiui, Panzi ligoninės Bukavu, suteikiamą medicininę priežiūrą; pabrėžia, kad dauguma seksualinės agresijos aukų negali pasinaudoti būtina medicinine, socialine ar teisine pagalba; siūlo, kad KDR vyriausybė parengtų išsamią pagalbą aukoms ir jų reintegracijos į Kongo visuomenę bei darbo rinką programą; ragina Komisiją leisti panaudoti papildomas lėšas kovai su seksualiniu smurtu ir imtis veiksmų, kad pavojingose zonose būtų įkurti namai seksualinio smurto aukoms; siūlo vykdyti bandomąjį projektą, siekiant gerinti seksualinio smurto aukoms siūlomą medicininę pagalbą KDR;
7. yra susirūpinęs dėl to, kad pogrupis, atsakingas už kovą su smurtu dėl lyties, kuris turėjo užtikrinti humanitarinio reagavimo į seksualinį smurtą koordinavimą, jau pusantų metų kaip panaikintas dėl Jungtinių Tautų gyventojų fondo (JTGF) lyderystės stokos; todėl ragina reformuoti humanitarinės pagalbos koordinavimo vietoje sistemą;
8. reiškia susirūpinimą dėl to, kad MONUSCO negalėjo aktyviau vykdyti savo įgaliojimų ir veiksmų taisyklių, kad suteiktų apsaugą nuo masinių prievartavimų, įskaitant jų pačių pajėgų padarytus nusižengimus; tačiau pripažįsta, kad jų buvimas būtinas, kad šalį galėtų pasiekti humanitarinė pagalba; primygtinai ragina, kad MONUSCO įgaliojimai ir veiksmų taisyklės būtų vykdomi tvirtai įsipareigojus veiksmingiau užtikrinti gyventojų apsaugą; palankiai vertina sprendimą pratęsti misijos įgaliojimus iki 2012 m. birželio 30 d.;
9. ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares remti EUSEC RD ir EUPOL RD misijų veiklą; ragina, kad kovos su seksualiniu smurtu aspektai būtų visapusiškai įtraukti į bendro saugumo ir gynybos operacijas;
10. yra labai susirūpinęs dėl dabartinės humanitarinės padėties KDR ir pernelyg mažo finansavimo šiam regionui, kurį nulėmė tam tikrų dvišalių fondų finansuotojų investicijų sumažinimas; labai apgailestauja, kad skirtos lėšos iki šiol pasiekė tik labai mažai aukų; ragina Komisiją išlaikyti sutarto lygio finansavimą humanitarinei pagalbai KDR rytuose;
11. ragina Komisiją pateikti teisės aktų pasiūlymų dėl naudingųjų iškasenų iš konflikto zonų, kuriomis finansuojamas karas ir masiniai prievartavimai KDR, siekiant kovoti su nebaudžiamumu, sekti JAV C. Doddo ir B. Franko aktu (visų pirma jo 1502 skyriumi), kuriame patvirtinami nauji reikalavimai, susiję su informacija apie žaliavas gamybai, kurioje naudojamos šios naudingosios iškasenos iš konflikto zonų;

12. pažymi, kad konflikto Pietų Kivu sprendimo planas, kuris privilegijuoja karinį sprendimą, pasmerktas žlugti; mano, kad šio konflikto sprendimas turi būti politinis, ir apgailestauja, kad tarptautinei bendruomenei trūksta ryžto; mano, kad atėjo laikas žengti toliau, užuot vien tik smerkus, ir kad Kongo vyriausybė, Europos Sąjunga ir Jungtinės Tautos turi vykdyti savo įsipareigojimus ir imtis konkrečių priemonių, kad šie žiaurumai liautųsi; pabrėžia, kad jei niekas nepasikeis, humanitariniai subjektai dar ilgą laiką turės likti toje vietovėje;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komijos Pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Afrikos Sąjungai, Didžiųjų ežerų regiono valstybių vyriausybėms, KDR prezidentui, ministrui pirmininkui ir parlamentui, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus specialiajai atstovei seksualinio smurto ginkluotų konfliktų metu klausimais, Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai.